

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Rotaru Vitalie în numele inculpatului și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

***Guca Ivan XXXXX**, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. 31.07.2014–30.01.2017 (prima instanță);

2. 22.02.2017–20.06.2017 (instanța de apel);

3. 30.08.2017 –13.12.2017 (instanța de recurs).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 ianuarie 2017, a fost recunoscut vinovat Guca Ivan XXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și condamnat, la pedeapsă cu închisoare pe termen de 12 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța în sensul enunțat, instanța de fond prin sentință a constatat că, Guca Ivan la 10.05.2014, în jurul orei 18:00, aflându-se pe str. Bogdan Voievod, 2/2, din mun. Chișinău, în urma unui conflict iscat între el și cet. Bordei Gheorghe, care a trecut în bătaie, intenționat i-a aplicat acestuia o lovitură cu o sticlă în cap, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 77/977 din 30.05.2017 trauma cranio-cerebrală închisă cu hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural în regiunea parietală stânga, hemoragii subarahnoidiene, subdurale, hematom intracerebral parietal stânga cu erupere în ventricul lateral, lichid hemoragie în ventriculii cerebrali, ramolire cerebrală, care a fost produsă prin acțiunea traumatică cu un corp contondent, cu suprafața de interacțiune limitată, leziuni care au au legătură directă cu survenirea morții și se califică ca vătămare corporală gravă. În rezultat Bordei Gheorghe, în stare extrem de gravă, a fost internat în secția de reanimare a SCM nr.3 „Sfânta Treime”, unde la 14 mai 2014 a decedat.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Guca Ivan să fie achitat sau recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

În susținerea cererii, apelantul a indicat că în cadrul cercetării judecătorești, fiind audiați martorii Moscalenco Oleg și Petrașcu Eugeniu, au declarat că, fiind solicitat și prezent la fața locului, partea vătămată Bordei Gheorghe a refuzat categoric transportarea lui în vederea spitalizării ulterioare și acordării ajutorului medical. Potrivit expertizei medico-legale în

comisie, s-a constatat că în cazul acordării oportune a asistenței medicale specializate, ca evacuare chirurgicală a hematomului subdural, nu se exclude faptul că viața persoanei putea fi salvată. În aceste condiții nu există raportul de cauzalitate direct între cauzarea leziunilor corporale și decesul victimei.

4. Prin decizia Curții de apel Chișinău din 20 iunie 2017, pronunțată integral la 11 iulie 2017, a fost respins apelul declarat de avocatul Pîslaru V. în numele inculpatului, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

4.1. Examinând probatorul administrat, instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Guca Ivan și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile succesorului părții vătămate Voroșciuc Maria (f.d. 117); declarațiile martorului Moscalenco Oleg (f.d. 109-110); declarațiile martorului Petrașcu Eugeniu (f.d. 119); declarațiile expertului din cadrul Centrului de medicină legală, Bulgaru Ivan (f.d. 118); raportul de expertiză medico-legală nr.77/977 din 30 mai 2014 (f.d. 62-63); raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.71 din 01 iunie 2016 (f.d. 142-147).

Instanța de apel audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei penale, a considerat apelul avocatului Pîslaru Vitalie în numele și interesele inculpatului Guca Ivan nefondat și pasibil de a fi respins cu menținerea instanței de fond.

Instanța de apel examinând pricina prin prisma argumentelor apelului, a menționat că nu poate admite și reține alegațiile părții apărării precum că lipsește legătura de cauzalitate între vătămarea corporală și urmările survenite, or în acțiunile lui Guca Ivan se regăsește atât latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, fiind atestată fapta prejudiciabilă, aplicarea de către inculpat a loviturii cu sticla peste cap lui Bordei Gheorghe cât și consecințele negative manifestate prin vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății care, la rândul său, a implicat producerea unor urmări prejudiciabile și mai grave - decesul victimei, fiind probată cert legătura de cauzalitate dintre acțiunile inculpatului și decesul lui Bordei Gh. prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. 977 din 30 mai 2014 și nr. 171 din 10 iunie 2016, anexate la materialele dosarului, coroborate cu celelalte probe ale cauzei penale.

Referindu-se la concluzia indicată în raportul de expertiză medico-legală nr.171 din 10 iunie 2016, și anume „în cazul acordării oportune (la timp) a asistenței medicale specializate, cu evacuarea chirurgicală hematomului subdural, nu se exclude faptul că, viața persoanei putea fi salvată”, la care a făcut referire apelantul că nu se exclude faptul că victima a decedat din alte motive, instanța de apel a reținut că, acestea nu pot constitui temei de recalificare a acțiunilor inculpatului sau achitare, or după cum a fost constatat, victima nu suferea de careva boli care puteau produce decesul, ulterior conflictului iscat între el și inculpat până la deces nu a mai avut careva incidente, după cum au menționat și martorii, victima de la producerea incidentului și până la deces s-a aflat doar în vagonul de la parcare la care era angajat.

Instanța de apel a menționat, că circumstanțele expuse de apelant, precum că victima avea un comportament agresiv, fapt ce a dus la aplicarea loviturilor de către Guca Ivan, nu pot fi considerate ca circumstanțe care au provocat acțiunile criminale ale inculpatului pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real îndreptat împotriva sa.

Instanța de apel a stabilit că în apelul înaintat de către avocatul Pîslaru Vitalie, a cesta a solicitat achitarea inculpatului, menționând că, inculpatul este nevinovat, iar ulterior recalificarea acțiunilor lui Guca Ivan în baza art. 151 alin. (1) Cod penal. Astfel fiind incertă poziția apărării.

Instanța de apel a menționat imposibilitatea admiterii și reținerii argumentelor apelantului, deoarece analizând comportamentul inculpatului până la comiterea infracțiunii, în timpul comiterii și după, se atestă faptul că, acțiunile acestuia de aplicare a loviturii în regiunea capului victimei sunt în legătură de cauzalitate directă cu consecințele survenite, și anume cu decesul lui Bordei Gheorghe. Astfel, Guca Ivan după aplicarea loviturii, văzând că victima a căzut, a părăsit locul comiterii infracțiunii indiferent de starea reală a sănătății acestuia, fără a verifica starea sănătății a părții vătămate și fără a solicita intervenirea ambulanței.

Instanța de apel a conchis, că concluzia instanței de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de individualizare și stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de fond atacată, instanța de apel nu a constatat vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, or, acțiunilor inculpatului s-a dat o calificare justă, pedeapsa stabilită a fost individualizată corect, astfel încât nu există nici un temei de implicare a instanței de apel în vederea casării hotărârii atacate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, depus la 07 august 2017, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6), 10), 12), 15) și 16) Cod de procedură penală solicită casarea integrală a acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în altă instanță de apel.

Suplimentar decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Rotaru Vitalie în numele inculpatului, depus la 20 august 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea cererii de recurs inculpatul invocă următoarele motive:

- acțiunilor sale li s-a dat o apreciere greșită;
- instanța de apel a ignorat pe deplin cerințele invocate în apel și nu s-a expus în privința tuturor temeiurilor invocate.
- probele acumulate nu coroborează între ele, instanța nu a respectat prevederile art. 7, 94, 100, 101 Cod de procedură penală și soluția adoptată nu corespunde legii;
- instanța nu a ținut cont de vârsta înaintată a inculpatului conform art. 61, 75 Cod penal și i-a stabilit o pedeapsă prea aspră;

5.2. În susținerea solicitării sale, apărătorul invocă, că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa aplicată sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, fiind necesar dispunerea rejudecării cauzei pentru ca cel puțin inculpatul să beneficieze de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În sensul dat, recurentul specifică că inculpatului nu i-au fost explicate pe deplin prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta fiind privat de dreptul de a înainta asemenea cereri în scopul beneficierii reducerii cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

Suplimentar, recurentul menționează că instanța de apel nu a luat în considerație raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 71 din 01.06.2016, prin care s-a constatat că viața victimei putea fi salvată în cazul acordării oportune a asistenței medicale specializate.

În opinia părții apărării, mărimea pedepsei aplicate este una inechitabilă.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Rotaru V. în numele inculpatului a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel în mod concludent a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale acestuia în baza articolului incriminat, în strictă conformitate cu prevederile normelor de

procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și coroborării lor pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Cu referire la motivele invocate în recursul ordinar declarat de inculpat, Colegiul penal constată că recurentul a omis de a expune care anume eroare de drept din cele prevăzute în pct. 6), 12), 15) și 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală este incidentă în cauză, în mod absolut lipsind orice argument care ar indica asupra persistenței oricărei dintre acestea.

Totodată, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, inculpatul menționează, că la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de vârsta înaintată.

Colegiul penal atestă că argumentul potrivit căruia la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de vârsta înaintată fost reținut de către instanțele judecătorești, fapt care a permis stabilirea pedepsei inculpatului în limita prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat. Instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz până la minim și au motivat punerea în executare a pedepsei stabilite.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate.

7.2. Cu referire la motivele invocate în recursul ordinar declarat de apărător, prin care critică hotărârile adoptate în latura stabilirii pedepsei, Colegiul penal remarcă că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată tine cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată inculpatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal. În același rând, Colegiul reține că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Sancțiunea art. 151 alin. (4) Cod penal, de care a fost învinuit inculpatul prevede pedeapsă închisorii de la 12 la 15ani.

Analizând textele hotărârilor adoptate atât de instanța de fond, cât și cea de apel, Colegiul penal atestă că, ambele instanțe de judecată au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de toate circumstanțele cauzei ce agravează sau atenuază răspunderea, de persoana inculpatului Guca I., precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia.

Instanța de recurs constată că instanțele de fond și apel corect au stabilit categoria infracțiunii săvârșite de inculpat, care face parte din categoria celor deosebit de grave, ținând cont de motivul acesteia, de persoana celui vinovat de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea.

Prin urmare este justă, concluzia instanțelor de judecată referitor la corectarea și reeducarea lui Guca I. cu izolarea de societate, deoarece fapta săvârșită de el prezintă un pericol sporit pentru cetățeni, iar personalitatea sa este negativă, deoarece anterior a fost condamnat pentru infracțiuni analogice și concluzii pozitive în sensul vizat nu și-a făcut. Astfel, în raport cu circumstanțele cauzei, concluzia aplicării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, este una corectă și echitabilă.

În privința argumentului invocat de recurent, lipsirea inculpatului de dreptul de a beneficia de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor alin. (1) al aceluiași articol, care stipulează că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Din materialele cauzei, Colegiul atestă că o astfel de cerere în ședința preliminară și până la începerea cercetării judecătorești, de către inculpat nu a fost înaintată.

Totodată Colegiul penal concluzionează că argumentul dat nu a fost invocat în cererea de apel și nu a servit obiect de cercetare judecătorească în instanța de apel, iar conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, prin urmare acest argument este neîntemeiat.

De asemenea nu poate fi reținut argumentul apărării prin prisma erorii de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia se menționează că instanța de apel nu a luat în considerație raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 171 din 01.06.2016 prin care s-a constatat că viața părții vătămate putea fi salvată în cazul acordării oportune a asistenței medicale specializate, cu evacuarea chirurgicală a hematomului subdural, din motiv că argumentul dat a servit obiect de cercetare judecătorească în instanța de apel, asupra căruia aceasta s-a expus prin constatarea enunțată la pct. 4.1. al prezentei decizii, care nu necesită o reiterare.

Totodată, Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și întemeiat a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 151 alin. (4) Cod penal.

Colegiul penal de asemenea constată, că recurentul, de fapt, își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în

prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul penal consideră, că toate probele prezentate au primit o apreciere corectă, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din probele acumulate la prezenta cauză.

Astfel, Colegiul penal conchide, că este întemeiată concluzia instanței de apel precum că învinuirea înaintată inculpatului este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii menționate.

În contextul celor expuse, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs, invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare, decizia instanței de apel fiind amplu motivată în părțile supuse criticii. Totodată, instanța de recurs nu atestă erori de drept care ar impune necesitatea casării hotărârii judecătorești atacate, motiv din care conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Rotaru Vitalie în numele inculpatului și de inculpatul *Guca Ivan XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan